

Onderzoeksverantwoording Panel Fryslân

Steekproef en werving van een representatief internetpanel

Fries Sociaal Planbureau

2017

Versie 1.0

Datum: Juni 2017

Auteur: Miranda Visser en Henk Fernee

Voor aanvullende vragen of informatie: info@panelfryslan.nl

Panel Fryslân

Panel Fryslân is onderdeel van het Fries Sociaal Planbureau (FSP) en bestaat uit een groep inwoners van Fryslân die haar ervaringen deelt en haar mening geeft over wat er speelt in de provincie. Het panel zorgt ervoor dat beleidsmakers, politici, overheden en de media snel goede en betrouwbare informatie krijgen over hedendaagse, sociale en maatschappelijke onderwerpen. Het FSP kan door de panelonderzoeken trends en ontwikkelingen binnen Fryslân in kaart brengen, analyseren en duiden.

1 Steekproef

De doelpopulatie van Panel Fryslân is de Friese populatie van 18 jaar en ouder wonend in de provincie Fryslân. De steekprofeenheden van Panel Fryslân zijn personen van 18 jaar of ouder, niet-wonend in een instelling. Het steekproefkader hiervoor is het bevolkingsregister van gemeenten. De wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) vormt de grondslag voor de gemeentelijke bevolkingsregisters. Vanaf januari 2014 is de Wet GBA vervangen door de Wet basisregistratie personen (BRP). Dit is de meest complete en meest actuele registratie van inwoners in een gemeente. Omdat de steekproeven op persoonsniveau zijn opgevraagd kan het voorkomen dat er meerdere personen op hetzelfde adres in de steekproef zitten.

GBA gegevens zijn niet vrij toegankelijk. Daarom moet per gemeente afzonderlijk toestemming worden gevraagd om een aselechte steekproef te mogen trekken. Vanaf augustus 2016 is gestart met het benaderen van de gemeentesecretarissen van alle gemeenten voor initiële toestemming en doorverwijzing naar de juiste persoon voor de steekproeftrekking binnen burgerzaken. Aan hen is gevraagd aselechte steekproeven te trekken na selectie op leeftijd (18 jaar en ouder) en woonvorm (geen instelling). Hierin werd per persoon gevraagd om aanhef, volledige naam, adres, postcode, woonplaats, geboortedatum en geslacht. Deze informatie is beveiligd digitaal verzonden naar het FSP.

Door het FSP zijn gegevens van 40.000 personen opgevraagd, evenredig verdeeld over de 24 gemeenten. Dit betreft 8% van de totale Friese populatie van 18 jaar en ouder (510.000). Het aantal aanschrijving is berekend op ons gewenste minimale aantal respondenten per onderzoek (1000), uitgaande van een respons van 60% van de panelleden en 5% van de personen uit de steekproef. Om ruim te zitten zijn 40.000 personen aangeschreven zodat dit ongeveer 2000 panelleden zou opleveren en er per onderzoek ongeveer 1200 mensen meedoen ($40.000 * 5\% * 60\% = 1200$).

2 Wervingsmethode

De werving is per post in twee rondes gedaan zodat er niet teveel tijd zat tussen de aanlevering van de steekproef door de gemeenten en het aanschrijven van de personen. In de eerste ronde zaten 17 gemeenten (33.410 personen) en in de tweede ronde de laatste 7 gemeenten (6.649 personen)¹. De eerste aanschrijvingsronde vond in oktober 2016 plaats en de tweede aanschrijvingsronde in januari 2017 (na de feestdagen). Als eerste werd er een aankondigingsbrief (bijlage 1) gestuurd inclusief een folder (bijlage 2) waarin het doel en nut van het panel werd uitgelegd. Twee weken na de eerste brief is er een herinneringsbrief (bijlage 3) gestuurd. In beide brieven stond de persoonlijke inlogcode waarmee mensen de aanmeldingsvragenlijst (bijlage 4) met achtergrondgegevens konden invullen. Een belteam zat na elke ronde klaar voor eventuele vragen van mensen die de brief hadden ontvangen. Precies 200 mensen hebben gebeld met vragen over het panel of de procedure (0.5% van aangeschreven mensen).

3 Respons

3.1 Respons gemeenten

Aan de vierentwintig aangeschreven gemeenten is gevraagd om een steekproef op persoonsniveau te trekken met complete NAW gegevens. Van 10 gemeenten is de complete informatie op persoonsniveau ontvangen, waarmee de brieven op naam konden worden verstuurd. De overige 17 gemeenten hebben wel op persoonsniveau een aselechte steekproef getrokken, maar alleen adressen aangeleverd. Daardoor kon het voorkomen dat er dubbele adressen in het bestand zaten. Per adres is 1 brief (en 1 herinneringsbrief) verstuurd. Indien deze persoon reageerde is er een aanvullende mail gestuurd dat er nog een persoon in het huishouden was geselecteerd of zij wilden vragen of de jongste persoon boven de 18 zich ook wilde aanmelden voor het panel. Hiervoor ontvingen zij een persoonlijke inlogcode. De personen waarvan alleen het adres bekend was zijn aangeschreven met 'Inwoner van gemeente...'. De vrees was dat dit tot een lager respons zou leiden. Uiteindelijk was de respons 0.7% punt lager bij de mensen die alleen op adres waren aangeschreven (zie bijlage 5 voor compleet overzicht).

3.2 Respons panelleden

De bruto steekproefomvang was 40.059 personen. Uiteindelijk hebben 3.750 mensen zich aangemeld en de intake-vragenlijst volledig ingevuld, de netto steekproef is zodoende 3.750. Het percentage

¹ Een aantal gemeenten hebben het gevraagde steekproefaantal naar boven afgerond, vandaar in totaal 59 personen meer (33.410 + 6.649 = 40.059).

respons (100 x netto steekproef/bruto) komt daarmee op 9.4%. De responspercentages worden per onderzoek bijgehouden. Indien het panel te klein wordt door uitval van panelleden (door bv. verhuizen of overlijden) zal er een nieuwe wervingsronde worden gestart.

3.3 Non-respons

Non-respons komt altijd voor. Vooral bij het verzoek deel te nemen aan een online panel waarbij langdurig een bijdrage wordt gevraagd is de kans op een lagere respons groter. Om na te gaan of de non-respondenten anders zijn dan de respondenten is gekeken of er groepen over- of ondervertegenwoordigd zijn in de netto-steekproef. Om de non-respons te analyseren zijn een aantal hulpvariabelen gekozen. Dit zijn variabelen die zijn gemeten in de intake-vragenlijst en waarvan ook de verdeling in de doelpopulatie bekend is. Hierbij is gekozen om te kijken naar representativiteit op leeftijd, geslacht en regio (zie tabel 1). Hieruit blijkt dat de jongere leeftijdsgroepen ondervertegenwoordigd zijn en de hogere leeftijdsgroepen juist oververtegenwoordigd; een veelgehoord probleem bij het werven van panels. Ook zijn de mannen oververtegenwoordigd in het panel.

Tabel 1. Verdeling geslacht, leeftijd en regio van respondenten en doelpopulatie (in procenten).

	Panel	Doelpopulatie
<i>Geslacht</i>		
Man	58,8	49,8
Vrouw	41,2	50,2
<i>Regio (Corop-gebieden)</i>		
4 Noord-Friesland	51,6	50,4
5 Zuidwest-Friesland	21,1	20,8
6 Zuidoost-Friesland	27,3	28,8
<i>Leeftijdscategorieën</i>		
18-40	12,8	30,6
40-50	13,3	17,7
50-60	22,7	18,3
60-70	30	16,7
70+	21,2	16,6

3.4 Correctie voor non-respons

Om te corrigeren voor non-respons is een weging uitgevoerd. Om een juiste afspiegeling te krijgen van alle Friezen boven de 18 (niet-wonend in een instelling) worden de resultaten van de afzonderlijke onderzoeken gewogen op sekse, leeftijd en regio. Respondenten in oververtegenwoordigde groepen krijgen een gewicht kleiner dan 1. En respondenten in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een

gewicht groter dan 1. Per onderzoek worden de weegfactoren opgenomen in de bijbehorende onderzoeksverantwoording van dat onderzoek.

3.5 Onzekerheidsmarges

De uitkomsten van de enquêtes die worden afgenomen onder het panel zijn een schatting van wat er in de doelpopulatie aan de hand is. Er is altijd een afwijking tussen schatting en de werkelijke waarde. Dit is de 'ruis' van de steekproef. Hierom is het belangrijk om onzekerheidsmarges te vermelden per onderzoek. Gezien de laagdrempelige aard van de publicaties die voortkomen uit de onderzoeken worden deze in de publicatie zelf niet weergegeven. Per onderzoek wordt in een bijbehorende onderzoeksverantwoording de onzekerheidsmarge weergegeven.

4 Vragenlijsten

De door ons gebruikte vragenlijsten worden op drie manieren getest. Als eerste inhoudelijk, door experts zowel binnen als buiten het FSP te vragen mee te denken over de vragenlijst. Ten tweede op gebruikersgemak, door proefpersonen de vragenlijst in te laten vullen en commentaar te laten geven. Tenslotte technisch, door alle routing en het achterliggende programmeerwerk nog een keer na te lopen. Per onderzoek kan de bijbehorende vragenlijst worden gedownload, deze wordt tezamen met de rapportage beschikbaar gesteld ten tijde van publicatie.

Bijlage 1. Uitnodigingsbrief

Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
www.panelfryslan.nl

<AANHEF KORT> <VOORLETTERS> <ACHTERNAAM>
<STRAATNAAM> <HUISNUMMER> <TOEVOEGING>
<POSTCODE> <WOONPLAATS>

Leeuwarden, <DATUM> **Kenmerk:** <ID-CODE> **Betreft:** Uitnodiging Panel Fryslân

Geachte <AANHEF LANG> <ACHTERNAAM> <KOMMA>

Wat vindt u van de voorzieningen in uw gemeente? Voelt u zich veilig in uw buurt? Bent u tevreden met het openbaar vervoer? Wij horen graag uw mening! Het Fries Sociaal Planbureau nodigt u uit om deel te nemen aan het nieuwe Panel Fryslân. Dit panel bestaat uit inwoners van de provincie Fryslân die hun mening geven over actuele thema's op het gebied van leefbaarheid in onze provincie.

Doe mee! Uw mening is belangrijk

U ontvangt maximaal zes keer per jaar een online vragenlijst van ongeveer tien minuten. De uitkomsten worden door het Fries Sociaal Planbureau omgezet in korte en toegankelijke rapportages. Hiermee krijgen beleidsmakers, politici en overheden goede en betrouwbare informatie. Dit kan worden gebruikt voor het verbeteren van gemeentelijk en provinciaal beleid. Uw mening is daarbij belangrijk.

Hoe meld ik mij aan?

U kunt zich alleen aanmelden via onderstaande website. Als u uw persoonlijke inlogcode invult doet u mee aan een intake-vragenlijst om zo lid te worden van Panel Fryslân. Onder de nieuwe aanmelders verloten we vijf keer een cadeaubon van 25 euro.

Website: <WEBSITEADRES> Uw inlogcode: <INLOGCODE>

Panel Fryslân

Deelname aan een vragenlijst is vrijwillig en u kunt zich altijd afmelden. Door uw gemeente is een willekeurige steekproef getrokken van adresgegevens. Uw gegevens worden vertrouwelijk en anoniem door ons verwerkt. Het Fries Sociaal Planbureau is een onafhankelijk onderzoeksbureau, gesubsidieerd door de provincie Fryslân.

Vragen?

Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen via info@panelfryslan.nl of via (058) 234 85 00.

Namens het Fries Sociaal Planbureau en uw gemeente willen wij u alvast hartelijk bedanken voor uw deelname.

Met vriendelijke groet,

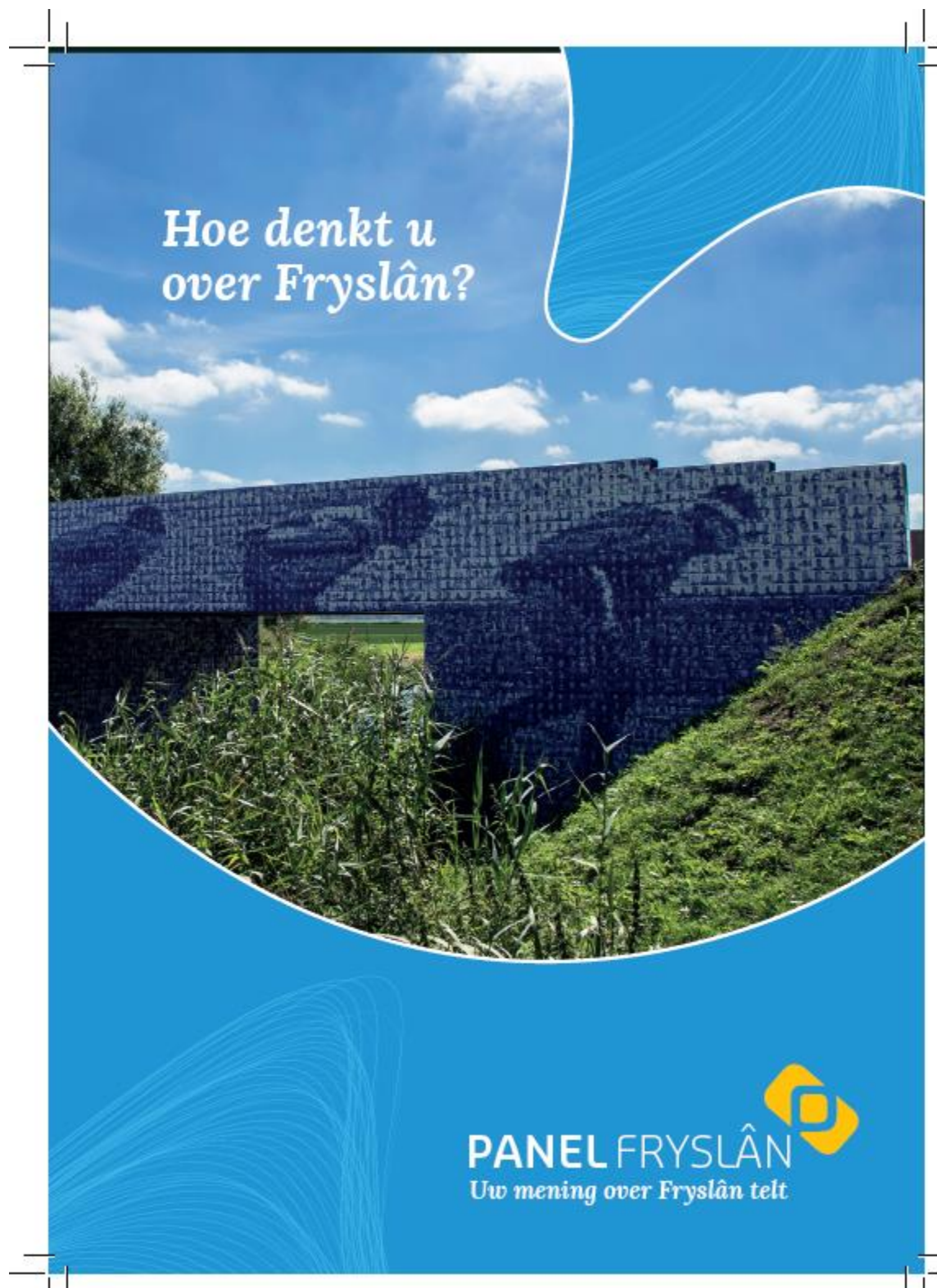
Ingrid van de Vegte
Directeur Bestuurder Fries Sociaal Planbureau

Panel Fryslân is onderdeel van het Fries Sociaal Planbureau

Bijlage 2. Folder (4 pagina's)

Wat is Panel Fryslân?

Panel Fryslân is een grote groep mensen uit de provincie Fryslân die een aantal keer per jaar benaderd wordt met het verzoek hun mening te geven en ervaringen te delen over zaken die in de provincie spelen. De panelleden krijgen via een e-mail een uitnodiging om op internet een vragenlijst in te vullen. De resultaten verwerkt het Fries Sociaal Planbureau tot korte en toegankelijke publicaties. Hiermee krijgen beleidsmakers, politici, overheden en de media snel goede en betrouwbare informatie over actuele, sociale en maatschappelijke onderwerpen. Daarmee kunnen gemeentelijk en provinciaal bestuur beleid maken en verbeteren.

Hoe werkt Panel Fryslân?

Panelleden ontvangen maximaal zes keer per jaar een e-mail met een uitnodiging om online een vragenlijst in te vullen. De vragen gaan over verschillende, actuele onderwerpen die impact hebben op de Friese samenleving en waarover de Provincie en de gemeenten graag de mening van haar burgers hoort. Bijvoorbeeld over veiligheid, zorg, openbaar vervoer, sport en cultuur. Ook de lengte van de vragenlijst varieert, maar is zo kort mogelijk. Het invullen kost u ongeveer tien minuten per keer.

Noorderlingen in krimpgebied zijn somber over leefbaarheid

Dagblad van het Noorden, juni 2016

Wie zitten in het Panel Fryslân?

Panel Fryslân is een representatieve afspiegeling van de Friese bevolking van 18 jaar en ouder. Het is een mix van jongeren (vanaf 18 jaar), ouderen, hoog opgeleiden, laag opgeleiden, mensen die kort in Fryslân wonen en mensen die al lang in Fryslân wonen, mannen, vrouwen, mensen met veel geld en mensen met minder geld uit alle 24 Friese gemeenten. 40.000 willekeurige inwoners van de provincie Fryslân ontvangen een uitnodiging om deel te nemen aan het panel. Het toeval heeft bepaald welke inwoners van Fryslân wel en welke niet zijn uitgenodigd. Ook in de toekomst is dat de enige manier om deel te kunnen nemen aan Panel Fryslân. Zonder uitnodiging zelf aanmelden kan dus niet. Omdat deelname geheel vrijblijvend is en panelleden zich op ieder gewenst moment kunnen uitschrijven, worden er regelmatig nieuwe panelleden gezocht, waarbij dezelfde procedure wordt gehanteerd.

Friezen tevreden over hun netwerk

Leeuwarder Courant, januari 2016

Wat heb ik nodig om deel te nemen aan Panel Fryslân?

Heeft u een uitnodiging ontvangen en beschikt u over een computer, tablet of smartphone met internettoegang en een e-mailadres, dan kunt u lid worden van Panel Fryslân.

FSP: Fryske taal fan grut belang om echte Fries te wêzen

Omrop Fryslân, april 2016

Wat wordt er met de antwoorden van Panel Fryslân gedaan?

Nadat de panelleden de vragenlijsten hebben ingevuld, wordt het databestand met alle antwoorden geanalyseerd door het Fries Sociaal Planbureau. De resultaten worden in (korte) toegankelijke rapportages gepubliceerd op www.friessociaalplanbureau.nl en verstuurd naar gemeente, Provincie en pers. De panelleden ontvangen een e-mail met een link naar de pagina met de enquêteresultaten.

Hoe zit het mijn privacy?

Panel Fryslân is onderdeel van het Fries Sociaal Planbureau. Het panel heeft geen commerciële doeleinden. Persoonlijke gegevens en de antwoorden die men geeft bij het invullen van de vragenlijsten worden vertrouwelijk behandeld door het Fries Sociaal Planbureau. Het Fries Sociaal Planbureau is lid van de Vereniging voor Statistiek en Onderzoek (VSO) en de medewerkers hebben zich geconformeerd aan de gedragsregels van deze vereniging. Bij hantering van deze code wordt voldaan aan de eisen van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP). De onderzoeksresultaten zijn nooit te herleiden tot individuele panelleden.

Meer weten?

www.panel Fryslân.nl

PANEL FRYSLÂN

**FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU**

*Panel Fryslân is onderdeel
van het Fries Sociaal Planbureau*

Bijlage 3. Herinneringsbrief

||
—

||
—

PANEL FRYSLÂN
Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
www.panel Fryslan.nl

<AANHEF KORT> <VOORLETTERS> <ACHTERNAAM>
<STRAATNAAM> <HUISNUMMER+TOEVOEGING>
<POSTCODE> <WOONPLAATS>

Leeuwarden, <DATUM> **Kenmerk:** <ID-CODE> **Betreft:** Herinnering uitnodiging Panel Fryslân

Geachte <AANHEF LANG> <ACHTERNAAM><KOMMA>

Twee weken geleden ontving u van ons een uitnodiging voor deelname aan Panel Fryslân. Wij hopen dat u zich reeds heeft aangemeld. Zo ja, dan willen we u enorm bedanken voor uw tijd en moeite. Zo niet, dan vragen we u dit alsnog te doen. Uw mening is namelijk belangrijk voor ons. Uw mening helpt ons om gemeenten en provincie van juiste en betrouwbare informatie te voorzien.

Hoe meld ik mij aan?

U kunt zich alleen aanmelden via onderstaande website. Als u uw persoonlijke inlogcode invult doet u mee aan een intake-vragenlijst om zo lid te worden van Panel Fryslân. Onder de nieuwe aanmelders verloten we vijf keer een cadeaubon van 25 euro.

Website: <WEBSITEADRES> Uw inlogcode: <INLOGCODE>

Panel Fryslân

U ontvangt maximaal zes keer per jaar een online vragenlijst van ongeveer tien minuten. Deelname aan een vragenlijst is vrijwillig en u kunt zich altijd afmelden. Door uw gemeente is een willekeurige steekproef getrokken van adresgegevens. Uw gegevens worden vertrouwelijk en anoniem verwerkt. Het Fries Sociaal Planbureau is een onafhankelijk onderzoeksbureau gesubsidieerd door de provincie Fryslân.

Vragen?

Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen via info@panel Fryslan.nl of via (058) 234 85 00.

Namens het Fries Sociaal Planbureau en uw gemeente willen wij u alvast hartelijk bedanken voor uw deelname.

Met vriendelijke groet,

Ingrid van de Vegte
Directeur bestuurder Fries Sociaal Planbureau

FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU

Panel Fryslân is onderdeel van het Fries Sociaal Planbureau

||
—

||
—

Bijlage 4. Aanmeldingsvragenlijst (8 pagina's)

Intake: PF2016

V000

Welkom!

Fijn dat u mee wilt doen aan het nieuwe Panel Fryslân!

Uw mening als inwoner van de provincie Fryslân is voor ons erg belangrijk. Het Fries Sociaal Planbureau gebruikt uw inzichten om beleidsmakers, gemeenten en provincie van goede en betrouwbare informatie te voorzien. In deze intake-vragenlijst vragen we om een aantal achtergrondgegevens. Op basis hiervan kunnen we in de onderzoeken kijken of er bijvoorbeeld verschillen zijn tussen: mannen en vrouwen, stad en platteland, nieuwe inwoners van Fryslân en mensen die in Fryslân zijn opgegroeid en verschillende leeftijdsgroepen.

Nadat u deze vragenlijst hebt ingevuld ontvangt u van ons maximaal zes keer per jaar een online vragenlijst van ongeveer 10 minuten. De uitkomsten worden door het Fries Sociaal Planbureau omgezet in korte en toegankelijke rapportages en deze worden naar u teruggekoppeld. De deelname is altijd vrijwillig.

V000

Hartelijk dank voor het invullen van de intake vragenlijst!

U krijgt per e-mail een bevestiging van uw inschrijving, met daarin een bevestigingslink.
U bent panelid als u deze bevestigingslink heeft aangeklikt.

VE001

Tekstvak
U kunt nog 255 karakters gebruiken

VE002

Tekst meervoudig

VE003

Numeriek☐ escape

VE004

1e tekstvak

VE005

Numeriek meervouding esc

☐ escape

VE006

Radio

☐ 1

☐ 2

☐ 3

VE007

Radio2

☐ 1

☐ 2

☐ 3

VE008

Radio 2b

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ esc

VE009

2c

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

VE010

2d

VE011

drop merv

VE012

date merv

V0013

check
☐ 1
☐ 2
☐ 3

V0014

checko
☐ 1
☐ 2
☐ 3

V0015

radio mat

1
2

a
☐
☐

b
☐
☐

V0016

rad ui

l1
l2

1
☐
☐

2
☐
☐

3
☐
☐

r1
r2

V0017

check mat

1
2
3

a
☐
☐
☐

b
☐
☐
☐

c
☐
☐
☐

V0018

afb

V0019

tekst

V0000

Hieronder kunt u uw inloggegevens aanmaken.
Op het ingevulde e-mailadres zult u de vragenlijsten van Panel Fryslân ontvangen.
Met dit e-mailadres kunt u ook inloggen op onze website om uw gegevens te wijzigen.

Inloggegevens

Uw e-mailadres:

Uw wachtwoord:

Bevestiging wachtwoord:

V0002d

Typ ter controle nogmaals uw e-mailadres in:

Let op: Graag uw e-mailadres zelf intypen. Niet kopiëren en plakken of automatisch aan laten vullen.

V0001

Wat is uw postcode?

Vier cijfers en twee letters, bv. 1234AB.

V0002

Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden, uzelf meegerekend?

Een huishouden bestaat uit personen die ingeschreven staan op dit adres. Personen in studentenhuizen vormen elk een eigen huishouden. U kunt maximaal 10 personen invullen.

Mijn huishouden bestaat uit: personen.

V0003

Geef per persoon in uw huishouden aan wat van toepassing is:

De hoofdkostwinner is de persoon in het huishouden met het hoogste inkomen. Per huishouden kan maar één persoon de hoofdkostwinner zijn, indien u alleen woont, bent u automatisch hoofdkostwinner. Als er twee personen zijn met hetzelfde inkomen, is degene die het meeste uren werkt de hoofdkostwinner. Het betreft de hoogst gevolgde opleiding, deze opleiding hoeft niet te zijn afgemaakt. Eigen kinderen van de partner worden ook gezien als kind.

	Geslacht	Geboortemaand	Geboorteperiode	Relatie ten opzichte van hoofdkostwinner	Hoogst gevolgde opleiding
Uw eigen gegevens	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 2	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 3	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 4	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 5	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 6	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 7	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 8	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 9	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼
Persoon 10	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼	- ▼

V0007

Wat is het geboorteland van u, uw vader en uw moeder?

Het geboorteland van u:

Het geboorteland van uw vader:

Het geboorteland van uw moeder:

V000combi

Heeft u altijd in Fryslân gewoond?

- ☐ Ik heb altijd in Fryslân gewoond.
- ☐ Nee, ik ben teruggekeerd naar Fryslân.
- ☐ Nee, ik ben naar Fryslân verhuisd.

Hoeveel jaar woont u in Fryslân?

Ik woon jaar in Fryslân.

V0009

Wat is uw moedertaal?

- ☐ Fries
- ☐ Nederlands
- ☐ Anders, namelijk:

Wat is de moedertaal van uw vader?

- ☐ Fries
- ☐ Nederlands
- ☐ Anders, namelijk:

Wat is de moedertaal van uw moeder?

- ☐ Fries
- ☐ Nederlands
- ☐ Anders, namelijk:

V0010a

Spreekt u Fries?

- ☐ Helemaal niet
- ☐ Matig
- ☐ Redelijk
- ☐ Goed
- ☐ Vloeiend

V0010b

Hoe vaak spreekt u Fries?

- ☐ Dagelijks
- ☐ Wekelijks
- ☐ Af en toe
- ☐ Vrijwel nooit

V0011

Wat is de hoogste opleiding die de volgende personen hebben afgemaakt?

De hoofdkostwinner is de persoon in het huishouden met het hoogste inkomen.
Per huishouden kan maar één persoon de hoofdkostwinner zijn, indien u alleen woont, bent u automatisch hoofdkostwinner.
Als er twee personen zijn met hetzelfde inkomen, is degene die het meeste uren werkt de hoofdkostwinner.

De hoogst **voltooide** opleiding van u:

De hoogst **voltooide** opleiding van de **hoofdkostwinner**:

De hoogst **voltooide** opleiding van de **partner van de hoofdkostwinner**:

V012

Volgt u op dit moment een voltijd- of deeltijdopleiding? Of een cursus of training voor een beroep?

Indien meerdere opleidingen: antwoord voor de opleiding die de meeste studie-uren kost.

- ☐ Ja, een voltijd opleiding
- ☐ Ja, een deeltijd opleiding
- ☐ Ja, een beroepsgerichte cursus of training
- ☐ Nee

V013

Welke van de onderstaande situaties past het best bij:

u zelf:

de hoofdkostwinner:

de partner van de hoofdkostwinner:

V015

Hoeveel uren werken de volgende personen?

Ik werk gemiddeld: uren per week.

De hoofdkostwinner werkt gemiddeld: uren per week.

De partner van de hoofdkostwinner werkt gemiddeld: uren per week.

V017combi

Wat voor soort beroep hebben de volgende personen?

Mijn beroep is:

Het beroep van de hoofdkostwinner is:

Kunt u het beroep toelichten?

Toelichting mijn beroep:

Toelichting beroep hoofdkostwinner:

V019

Aan hoeveel werknemers geven u en/of de hoofdkostwinner direct of indirect leiding?

Aan hoeveel werknemers geeft u direct of indirect leiding?

Aan hoeveel werknemers geeft de hoofdkostwinner direct of indirect leiding?

V021

Hoeveel mensen werken er bij het bedrijf waar u werkt?

Het gaat hier om alle vestigingen in Nederland tezamen.

- ☐ 1-4 werknemers
- ☐ 5-9 werknemers
- ☐ 10-19 werknemers
- ☐ 20-49 werknemers
- ☐ 50-99 werknemers
- ☐ 100-199 werknemers
- ☐ 200-499 werknemers
- ☐ 500 of meer werknemers

V1022

Wat is uw netto maandinkomen?

Dit is het bedrag wat maandelijks op uw bankrekening wordt gestort.
Het gaat hierbij alleen om uw eigen netto maandinkomen, het inkomen van een partner wordt hierbij niet meegenomen.

- ☐ € 1.000 of minder
- ☐ € 1.001 - € 1.500
- ☐ € 1.501 - € 2.000
- ☐ € 2.001 - € 2.500
- ☐ € 2.501 - € 3.000
- ☐ € 3.001 - € 3.500
- ☐ € 3.501 - € 4.000
- ☐ € 4.001 - € 4.500
- ☐ € 4.501 - € 5.000
- ☐ Meer dan € 5.000
- ☐ Weet niet/wil niet zeggen

V1023

Wat is het totale bruto jaarinkomen van het huishouden?

Dit is een optelling van alle inkomens, uitkeringen, pensioenen en winstuitkeringen van de leden van het huishouden.

- ☐ Minder dan € 12.900
- ☐ € 12.900 -< € 17.600
- ☐ € 17.600 -< € 24.100
- ☐ € 24.100 -< € 27.000
- ☐ € 27.000 -< € 33.500
- ☐ € 33.500 -< € 40.000 (modaal)
- ☐ € 40.000 -< € 52.900
- ☐ € 52.900 -< € 67.000
- ☐ € 67.000 -< € 79.900
- ☐ € 79.900 of meer
- ☐ Weet niet/wil niet zeggen

V1024

Woont u in een koop- of huurwoning?

- ☐ Koopwoning
- ☐ Huurwoning
- ☐ Anders

V1030

Wat vindt u belangrijke onderwerpen op het gebied van leefbaarheid in Fryslân?

U kunt nog 255 karakters gebruiken

☐ Hier heb ik op het moment geen mening over.

V1031

Wat vindt u interessante onderwerpen voor een vragenlijst?

U kunt nog 255 karakters gebruiken

☐ Hier heb ik op het moment geen mening over.

V19.02

Heeft u nog opmerkingen over deze vragenlijst?

U kunt nog 255 karakters gebruiken

☐ Ik heb geen opmerkingen.

Bijlage 5. Responsoverzicht gemeenten en respondenten

Gemeente	totaal	tot 18 jaar	> 18	% totaal in steekproef en aangeschreven	Streef-aantal voor panel	NAW of adres	Ronde	Compleet lid	Incompleet	Geen reactie	Verzonden	Ratio compleet/vereist aantal (voldoende als >1)	Responratio van aangeschreven (comp/verz)
Achtkarspelen	27983	6351	21632	0,042	1694	Adres	R1	111	24	1556	1691	1,310423	0,065642
Ameland	3590	780	2810	0,006	220	Adres	R2	15	4	201	220	1,363233	0,068182
Dantumadiel	19059	4099	14960	0,029	1172	NAW	R1	108	35	1029	1172	1,843645	0,09215
De Fryske Marren	51213	11104	40109	0,079	3141	Adres	R1	299	89	2753	3141	1,90377	0,095193
Dongeradeel	23983	5241	18742	0,036	1468	Adres	R2	141	33	1294	1468	1,92127	0,096049
Ferwerderadiel	8738	2001	6737	0,013	528	NAW	R1	58	21	461	540	2,198602	0,107407
Franekeradeel	20328	4259	16069	0,031	1258	NAW	R1	106	41	1111	1258	1,684621	0,084261
Harlingen	15779	3222	12557	0,024	983	NAW	R1	90	26	867	983	1,830382	0,091556
Heerenveen	50141	10533	39608	0,076	3102	Adres	R1	254	55	2800	3109	1,637706	0,081698
het Bildt	10592	2312	8280	0,016	648	NAW	R1	67	26	555	648	2,066473	0,103395
Kollumerland c.a.	12835	2791	10044	0,020	787	NAW	R1	66	12	709	787	1,678118	0,083863
Leeuwarden	107691	20114	87577	0,171	6859	NAW	R1	633	182	6044	6859	1,84586	0,092288
Leeuwarderadeel	10221	2060	8161	0,016	639	NAW	R2	74	18	548	640	2,315653	0,115625
Littensadiel	10879	2531	8348	0,016	654	NAW	R1	102	33	549	684	3,120347	0,149123
Menameradiel	13612	2963	10649	0,021	834	Adres	R2	96	31	707	834	2,302224	0,115108
Ooststellingwerf	25617	5082	20535	0,040	1608	NAW	R1	134	42	1432	1608	1,666461	0,083333
Opsterland	29859	6559	23300	0,046	1825	Adres	R2	188	56	1581	1825	2,060569	0,103014
Schiermonnikoog	926	163	763	0,001	60	Adres	R2	5	2	53	60	1,673519	0,083333
Smallingerland	55635	11982	43653	0,085	3419	Adres	R1	306	72	3041	3419	1,790163	0,0895
Súdwest-Fryslân	84164	18372	65792	0,129	5152	Adres	R1	461	128	4563	5152	1,789423	0,08948
Terschelling	4827	818	4009	0,008	314	Adres	R1	19	8	287	314	1,210327	0,06051
Tytsjerksteradiel	31957	6927	25030	0,049	1960	Adres	R1	182	51	1727	1960	1,856931	0,092857
Vlieland	1103	170	933	0,002	73	Adres	R1	13	3	69	85	3,558335	0,152941
Weststellingwerf	25525	5065	20460	0,04	1602	Adres	R2	108	45	1449	1602	1,348042	0,067416
Friesland Totaal	646257	135499	510758		40000	Adres		3636 ¹			40059		0,090766

¹ Degenen die de vragenlijst niet compleet hadden ingevuld zijn gemaïld om dit alsnog te doen. Dit heeft nog 114 extra respondenten op geleverd (3636 + 114 = 3750)